

NVE Konesesjonsavdelingen
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Dato: 9. mai 2016

Høringsuttalelse til utbygging av Reinelv kraftverk

Ishavskysten friluftsråd har blitt kjent med at NVE har mottatt søknader om tillatelse til å bygge et kraftverk i Reinelva, og vi ønsker herved å komme med et høringsinnspill.

Lyngen kommune er en av Ishavskysten friluftsråd sine fem medlemskommuner. Friluftsrådets oppgave som interkommunal organisasjon er å ta vare på mulighetene for naturopplevelser og friluftsliv i regionen – med formål å forvalte, styrke og informere om friluftslivet i våre medlemskommuner.

Verdikartlegging av friluftsområder

Friluftsrådet gjennomfører for tiden verdikartlegging av friluftsområder i våre medlemskommuner, i samarbeid med Troms fylkeskommune og Miljødirektoratet. Kartleggingen gjøres i tett samarbeid med kommunene og frivillige lag og foreninger, og er i tråd med veileder fra Miljødirektoratet. Kunnskapsgrunnlaget kan brukes i plansaker, enkeltsaksbehandlinger og konsekvensutredninger, i tillegg til forvaltning og tilrettelegging av friluftsområder. I kartleggingen avgrenses, beskrives og verdsettes viktige friluftsområder, med verdier fra *C (registrert friluftsområde)*, *B (viktig friluftsområde)* og *A (svært viktig friluftsområde)*. Kartleggingen gir en god oversikt og en relativ vurdering av kommunens friluftsområder, der alle verdikriterier som legges til grunn for den endelige verdisettingen (A-C) gir informasjon om hvordan det aktuelle området er vurdert i forhold til andre friluftsområder i kommunen og regionen. Områder av verdi for friluftslivet skal sikres og forvaltes slik at naturgrunnlaget blir tatt vare på.

Friluftsverdien av inngrepsfri natur

Friluftsrådet ser at NVE behandler et stort antall inngrepssaker i 2016. Det er stort press på urørt natur og vassdrag, og dermed viktige, inngrepsfrie friluftsområder. I friluftsrådets medlemskommuner finnes mange flotte og verdifulle friluftsområder, men det er få av disse som fortsatt er helt inngrepsfrie. Hvert avgrenset område i verdikartleggingen blir vurdert med hjelp av 13 verdikriterier, der blant annet *bruksfrekvens*, *nasjonale/regionale brukere*, *opplevelseskvaliteter*, *stedtilhørighet (symbolverdi)*, *egnethet*, *tilrettelegging* samt *funksjon* blir vurdert for å avgjøre den endelige verdisettingen, i tillegg til *inngrep*, som er svært viktig for naturopplevelsen for mange. Det blir stadig færre inngrepsfrie og naturpregede områder, og fravær av tekniske inngrep og urørt natur må gis stor verdi i verdikartleggingen av kommunenes friluftsområder. Inngrep defineres ikke her utfra INON-kart som kun er en ren matematisk beregning av avstand fra nærmeste tekniske inngrep. Opplevelsen av inngrepsfrie områder er mer kompleks grunnet terrengformasjonene i landskapet, i tillegg til at gamle brukskonstruksjoner og kjerreveier ikke lengre nødvendigvis er ødeleggende for naturopplevelsen. Dette tar friluftskartleggingen hensyn til.

Verdikartlegging av Lyngen kommune sine friluftsområder

I Lyngen kommune er det til nå avgrenset og beskrevet ca. 90 områder som har fått en verdi fra A til C. Høringen ligger for tiden ute på høring fram til 29. mai. Kartleggingen er derved ikke endelig, men det er naturlig at de mest brukte områdene for høyest verdi.

Det er generelt anbefalt at omdisponering som forringer rekreasjonsverdiene i A-områder ikke bør forekomme. For B-områder er det anbefalt at omdisponering ikke bør skje så langt det er mulig. Dersom ikke andre alternativer finnes for disse områder, bør det foretas grundige lokale vurderinger av rekreasjonsverdiene for tilpasninger. For C-områder er det anbefalt at arealene kan omdisponeres eller fortettes etter grundige vurderinger av rekreasjonsverdiene.

Mangelfull konsekvensutredningen for friluftslivet

Vi registrerer at konsekvensutredningen for friluftslivet er mangelfull i denne søknaden, og ønsker å bruke høringsmuligheten til å informere om de kartlagte friluftsverdiene i det aktuelle området. Det som står nevnt i søknaden er svært begrenset og nevner kun fiske og at det er en postkasse med turbok og en bål plass langs veien. Søknaden gir ingen verdivurdering av områdets betydning for friluftsliv, ei heller en konklusjon på konsekvensene en utbygging vil ha slik som på andre temaområder.

Kartlagte friluftsverdier i gjeldende område

Lyngsalpene er et eldorado for friluftsliv. Det spektakulære og varierte landskapet er et yndet reisemål langt utenfor Norges grenser og har internasjonale kvaliteter. Det meste av Lyngen, særlig hvor det finnes vei, er mye brukt sommer som vinter. Hva gjelder Reindalen berører den flere områder som er avgrenset, beskrevet og verdsatt i friluftslivskartleggingen:

- 1) Svært viktig friluftsområde (verdi A): Lenangen grus- og skøytebane**
Lenangen grus- og skøytebane, i tilknytning til skolen, er vurdert med verdi A (svært viktig), da dette er den eneste grusbanen som er lett tilgjengelig fra bygda. Banen brukes til ballspill om sommeren og skøyting om vinteren.
- 2) Svært viktig friluftsområde (verdi A): Sør-Lenangen til Eidstranda**
Området fra Sør-Lenangen til Eidstranda er kartlagt som et større nærturområde. Dette område er også vurdert som et A-område. Området innlemmer Reinelv og strekker seg helt opp til verneområdegrensa for landskapsvernområdet. I områdebeskrivelsen heter det blant annet at «Ovenfor fjellsidene finnes populære turområder med flere små stier. Ved Hesjebukt finnes en FYSAK-kasse på Lenangen bygg. Det er populært å gå eller sykle hit fra Lenangen skole i sør eller Eidstrand i nord. Sør-Lenangen er startsted for flere topper som Bjørndalstindan, Stetinden, Eriksaksla, Veidalsfjellet/Skåidevarri, samt for turer inn i Bjørndalen, Reindalen og Veidalen.»
- 3) Viktig friluftsområde (verdi B): Eriksaksla og Veidalsfjellet**
Området Eriksaksla og Veidalsfjellet inkluderer øvre deler av Reindalen, og har blitt vurdert som B (viktig). Det står blant annet «Fra lysløypen ved Lenangen skole går turstier opp til Eriksaksla (>450 moh). På Eriksaksla finnes FYSAK-kasse. Lengre opp finnes Veidalsfjellet (946 moh), som er med i aktivitetstilbudet Lyngen Fjelltrim. Området blir nokså mye besøkt av først og fremst lokale, men i kombinasjon med toppturer til nabofjellene kommer også en del besøk av tilreisende fra både

nabokommunene og internasjonale turister. Området brukes hele året. Området er en del av Lyngsalpan landskapsvernområde, der formålet med vernet er å ta vare på et av Norges mest karakteristiske fjellområder som inkluderer isbreer, morener, daler og geologiske forekomster, med det biologiske mangfoldet, de kulturminnene og den kulturpåvirkning som preger landskapet.»

I konsesjonssøknaden står det ingenting om Lenangen lysløype som er verdivurdert som svært viktig (A). Lysløypa følger Reinelv langs store deler av sørsiden, og vil i så måte kunne bli påvirket av inngrepene i forbindelse med utbygging. Om lysløypa står det følgende: «*Fra Lenangen skole går en lysløype, som tråkkes om vinteren av IL Jægervatnet. Lysløypen er mye brukt, spesielt om vinteren. Området er spesielt mye i bruk av Lenangen skole og barnehage. Herfra går løyper og stier videre opp til populære fjellområder i området, som Erikaksla. Ved enden av løypen i sør står en FYSAK-kasse samt gapahuk.»*

Behov for kraft

Nord-Norge har per i dag et overskudd på kraft. Det er ingen samfunnsmessig økonomisk vinning med å bygge ut flere kraftverk, og kommunen har lite igjen for det i forhold til inngrepenes omfang og tap av biologisk mangfold, opplevelsesverdier, geologiske kvaliteter, samt det inngrepsfrie landskapets verdi for friluftsliv og naturbasert reiseliv. Som vi ser det er det kun bedriftsøkonomisk vinning å hente. Friluftsrådet mener derfor at konsekvensene av inngrepene i naturen ikke kan vurderes som «nødvendige» eller akseptable i forhold til den kost-nytte effekt man kan få ut av utbyggingene. Behovet for nye kraftverksprosjekter bør vurderes grundig, der allmenne interesser og inngrep i naturen bør vurderes på solid kunnskapsgrunnlag.

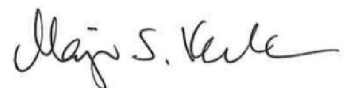
Sammendrag av Ishavskysten friluftsråd sin konklusjon

Friluftslivskartleggingen viser at utbyggingen er planlagt i et område som er svært mye brukt av de lokale, inklusive Lenangen skole. Området blir derfor mye brukt av barn og unge, som er helt avhengige av et godt friluftstilbud i nærmiljøet for å utvikle et sunt forhold til naturen og for å få sunne vaner inn i hverdagen. Lysløypa er et viktig nært tilbud for folk i Sør-Lenangen, og er det eneste tilrettelagte løypenettet i området. Selv om ikke en kraftutbygging vil ødelegge selve lysløypa, vil den helhetlige friluftsopplevelsen forringes med et slikt inngrep.

Ishavskysten friluftsråd er kritisk til en utbygging av Reinelva. Hvis utbyggingen blir realisert, vil vi understreke at det er svært viktig å etterstrebe minst mulig inngrep i naturen. Vi anbefaler at konfliktnivået for friluftsliv kan gjøres moderat dersom eksisterende vei benyttes, minstevannføring gis og inngrep minimeres. Det er avgjørende at lysløypa og eksisterende stier og tilrettelegging ivaretas, slik at de kan benyttes i samme grad og på samme måte som i dag.

Søknaden må sees i sammenheng med at det er planlagt og godkjent utbygging av mange andre vassdrag i fylket og landsdelen. Dersom de mange søknader blir godkjent og inngrepene gjennomført, vil det i sum innebære massive inngrep i det til nå urørte og sårbare fjell- og dallandskapet. Vi ønsker også å understreke behovet for at en helhetlig vurdering av de miljømessige og samfunnsmessige økonomiske konsekvensene av kraftverksutbygginger i kommunen og regionen, der alle omsøkte kraftverksutbygginger må sees i sammenheng for å få et bilde av den samlede belastningen av allerede utførte og planlagte kraftutbyggingssaker.

Vennlig hilsen
Ishavskysten Friluftsråd

Maja Sjøskog Kvalvik
Rådgiver friluftsliv

Tine Marie Hagelin
Daglig leder